

Mittuniversitetet
Avdelningen för humaniora
Historia

Saint-Barthélemy

Svenska samhällets koloniala självbild

B- uppsats
Vt. 2014
Historia B
Bill Edlund

Innehållsförteckning

Svenska samhällets koloniala självbild	1
Inledning.....	3
Syfte och frågeställning.....	4
Forskningsläge	5
Källmaterial	7
Undersökningsobjekt.....	8
Metod	9
Avgränsningar	10
Tidsramar	10
Resultat.....	10
Kolonins ekonomiska nyttovärde för Sverige	10
Bilden av kolonins invånare	14
Slaveriet i de svenska dagstidningarna.....	16
Sammanfattning	19
Käll- och litteraturförteckning.....	22

Inledning

När Sveriges konung Gustav III kom till Paris under sin kontinentresa år 1784 hade den svenska stormaktstiden sedan länge upphört. Drömmen om svenska besittningar utanför Norden hade dock levt kvar bland rikets konungar i många år. Grundat på ett löfte från Frankrike tilldelades Sverige, efter många försök till att få en egen koloni, den franskägda ön Sain-Barthélemy i Västindien.¹

Då Gustav III skrev under övertagande av ön skedde detta utan att det svenska riksrådet fått säga sitt i frågan.² Därmed återstod det fortfarande för kungen att förklara för riksrådet att detta var en bra sak för Sverige. Kolonin skulle enligt honom användas till att utveckla den svenska handeln. För att få en bild över vad Sverige egentligen fått ta över, utnämnde kungen Simon Béard till generalkonsul på ön och bad honom att via brev framföra en beskrivning av kolonin. Beskrivningen visade dessvärre att Saint-Barthélemy var en knaper ö vars produktion endast bestod av salt och bomull. Enligt Béard skulle kolonin därmed endast komma till nytta för Sverige om den utvecklades till en frihamn.³ Så blev även fallet och det svenska Saint-Barthélemy kom att bli en frihamn som under krigstider medförde stora vinster till den svenska kronan.⁴

Freden efter Napoleonkrigen resulterade dock i att de ekonomiska fördelar som kolonin till en början fört med sig började sjunka drastiskt. År 1816 hade inkomsterna från ön sjunkit till en tiondel av föregående års. Kolonin kom under resten av 1800-talet att lida flera bakslag under tiden den rådde under svensk flagg. Epidemier, naturkatastrofer och bränder medförde att levnadsstandarden på ön sjönk och kolonin drogs med en årligen ökande kostnad för den svenska staten. Resultatet blev att ansvariga inom den svenska riksdagen börjar överväga att befria Sverige från sin enda västindiska koloni. År 1877 slöts därför en överenskommelse som innebar att Sverige sålde tillbaka Saint-Barthélemy till Frankrike för 400 000 franc, en överenskommelse som sedan fullbordades 1878.⁵

¹ Swan & Jennersten 1984, s. 37.

² Sjögren 1966, s. 31.

³ Sjögren 1966, s. 25f.

⁴ Sjögren 1966, s. 39.

⁵ Swan & Jennersten 1984, s. 43.

Syfte och frågeställning

Syftet med denna uppsats är att undersöka den svenska befolkningens uppfattning av Sveriges kolonialism i samband med ägandet av Saint-Barthélemy.

Då tidningar utgavs med syfte att informera om vad som var aktuellt i samhället blir det därmed intressant att studera vilket innehåll som presenteras i texterna om kolonin, alltså vad som berörde kolonin och ansågs vara av intresse för det svenska folket.⁶ Under de 94 år som Sverige ägde Saint-Barthélemy hinner det ske förändringar både i Sverige och världen, detta kan möjligtvis ha påverkat synen på kolonin eller kolonialism i sig. I och med övertagandet av Saint-Barthélemy tillkom även 458 fransktalande medborgare samt 281 slavar som redan var bosatta på ön.⁷ Befolkningen i Sverige borde eventuellt ha haft åsikter kring dessa individer som nu kom att inkluderas i den svenska staten. Med övertagandet av kolonin behövde Sverige även förhålla sig till slaveriet och slavhandeln, ett relativt outforskat område för svenska folket.

Genom att studera tidningar utgivna under tiden då Saint-Barthelemy stod under svenskt ägo och tio år därefter, avser denna uppsats därför att besvara följande frågeställningar:

- Hur förändras textinnehållet över tiden?
- Vilka argument och åsikter presenterades rörande kolonins ekonomiska förutsättningar?
- Vad skrevs i tidningarna om de medborgare, utan svenskt ursprung, som var bosatta på ön?
- Hur bemöttes slavfrågan i de svenska dagstidningarna?

Genom att utgå från dessa frågeställningar ges en tydligare bild av de övergripande teman som berörde den svenska kolonin. Framförallt ger de en möjlighet att undersöka två områden, människosyn och ekonomi som båda innefattas i slavfrågan. Med hänsyn till tidsintervallen vidrör även studien den fortsatta utveckling av samhällets syn på kolonialism, som därmed blir intressant att förhålla sig till i undersökningen.

⁶ Holmberg m.fl. 2000, s. 211.

⁷ Swan & Jennersten 1984, s. 44.

Forskningsläge

Den tidigare forskningen tar upp många frågor kring Sveriges koloniala historia. Mycket av dess fokus har lagts på slaveriet. Det blir dock ett ämne som vidrör många andra frågor kring Sverige som kolonialland. Därmed ger mycket av forskningen kring slaveriet även beskrivningar av exempelvis den svenska handeln och utrikespolitiken som skedde i samband med Saint-Barthélemy.

I sin artikel *Det svenska kolonialprojektets komplexa rum* tar Åbohistorikern Holger Weiss upp slavfrågan. I artikeln utgår han från svenska Saint-Barthélemy under 1700-talet och diskuterar bland annat de skillnader som gjordes mellan vita och svarta på kolonin. Han beskriver även hur svenskar anpassade sig till den västindiska jargongen och blev med tiden mer öppna med sitt utnyttjande av slavarbete.⁸ Artikeln fokuserar också på etablerandet av det svenska västindiska kompaniet och den planerade statliga slavhandeln som aldrig lyckades bli etablerad.⁹

Holger Weiss artikel ger som sagt en grundlig bild av slaveriet på svenska Saint-Barthélemy. Dock väcker den nya frågor som inte besvaras i hans undersökning. Framför allt saknas en beskrivning av slaveriet ur ett längre tidsperspektiv. Weiss påpekar att behandlingen av plantageslavar på kolonin blev känt genom läsande av tidningar under 1780- & 1790-talet.¹⁰ Undersökningen sträcker sig dock endast över 1700-talet och tar därmed inte hänsyn till de förändringar som sker under 1800-talet. Det ges därmed ingen bild över hur uppfattningen om slavfrågan ändrades med tiden för att sedan leda till exempelvis slavemancipationen 1846.

Pedagogikforskaren Rolf Sjöström har skrivit en artikel som fokuserar på det svenska utbildningssystemet som etablerades på kolonin. Artikeln ger en viss bild över de ekonomiska frågor Sverige fick hantera genom sitt ägande av Saint-Barthélemy. Dock fokuserar han endast på utgifter för kolonins utbildningssystem, som bekostades av staten och svenska frivilligorganisationer. Det ges alltså ingen beskrivning av övriga utgifter som kolonin innebar för Sverige eller hur dessa bemöttes. Insamlingar genom frivilligorganisationer kan ändå tyda på att det fanns ett engagemang för Saint-Barthélemy även i hemlandet.¹¹

Sjöströms studie tar även upp kolonins växande befolkning och dess varierande härstamning. Detta kopplar han samman med en presentation av den religiösa mångfald som även rådde på

⁸ Weiss 2012, s.75

⁹ Weiss 2012, s. 74

¹⁰ Weiss 2012, s. 83

¹¹ Sjöström 2006, s. 76f.

kolonin. Artikeln förklarar att de svenska makthavarnas religiösa acceptans berodde på ekonomiska skäl. Vad som inte tas upp är dock hur denna öppenhet för religion bemöttes i Sverige, som enligt Sjöström själv, var troget antikatolskt under denna tid.¹² Exempel som dessa tyder alltså på att det som skedde i kolonin på Saint-Barthélemy ibland skiljde sig mot samhället i hemlandet. Därmed borde det även ha varit av intresse för svenska folket att ta del av och diskutera vad som skedde i och kring kolonin. Sjöströms artikel ger dock inget svar på frågor kring detta.

Historikern Luthin Reinhard publicerade 1934 en artikel gällande det svenska kolonialprojektet i Västindien och landets diplomatiska relationer med berörda nationer. Artikeln ger en övergripande bild av Sveriges förvärv av kolonin samt det långtgående arbetet med att göra sig av med den. Reinhard presenterar flera exempel ur de politiska åsikter som rådde i USA kring svenska Saint-Barthélemy och även ett eventuellt uppköp av nämnda koloni. Trots fokuset på det svenska ägandet uteblir en beskrivning av hur den svenska kolonialismen bemöttes i Sverige.¹³

Mycket av forskningen kring kolonin berör alltså Sveriges organisering och strukturering av sin koloni. Den fokuserar gärna på situationen som rådde på kolonin och de mål som sattes för Saint-Barthélemy. Vad som däremot inte lyfts fram är en bild av hur den svenska kolonialismen bemöttes i hemlandet. Forskningen berör ofta frågor som kan kopplas till folkets åsikter i Sverige, men vidareutvecklar inte det. Weiss ställer själv frågan om kolonins guvernör försökte dölja att svenska myndigheter utnyttjade slavar.¹⁴ Han tar även upp misslyckade försök av köpman att värva svenska intressenter till slavhandelsexpeditioner. Det saknas dock forskning som undersöker huruvida detta är exempel på fenomen som kan kopplas till ett intresse för slaveriet bland den svenska befolkningen, eller om det rent av ansågs vara tabubelagt.

¹² Sjöström 2006, s. 73

¹³ Reinhard H. 1934, s. 322.

¹⁴ Weiss 2012, s. 75.

Källmaterial

Det källmaterial som kommer att användas till denna uppsats är texter hämtade ur tidningar utgivna under tiden då Saint-Barthélemy stod under svensk ägo. Med ett resonemang om att en debatt borde ha följt Sveriges återlämnade av ön till Frankrike, kommer därför även tidningar utgivna upp till 10 år efter överlämnandet att tas med i undersökningen.

Förhoppningen är att även dessa senare texter skall ge en bild över det svenska samhällets syn på kolonin. En brist i det valda källmaterialet är de relativt få tidningar som gavs ut under 1700-talet, i förhållande till den växande pressen som uppstod under 1800-talet. Detta kan vara en faktor som påverkar studie av förändringar över tid, då det inte utgavs lika många tidsskrifter under de första 20 åren som Sverige ägde kolonin.

Sett utifrån tendenskriterier så kan tidningar som källmaterial kritiseras. Exempelvis är ett problem tidningarnas ekonomi under den valda tidsperioden. Av ekonomiska skäl skickades texter från utlandet oftast som brev, snarare än telegram. Tidningarna sparade pengar på detta men det medförde även att nyheter ofta blev gamla då det kunde ta lång tid för ett brev att transporteras till Sverige. Detta påverkade både läsarnas förväntningar samt redaktörernas sätt att hantera materialet. Bland annat så kunde även tidningens politiska vinkling medföra att redaktörer hanterade texter och information på olika sätt.¹⁵ Dessa faktorer är sådant som bör tas hänsyn till i denna studie. En fördel är dock att det inte är de rådande förhållandena kring kolonin som är av intresse. Det som studeras är snarare samhällets diskussion kring kolonin och därmed är inte det viktigaste att själva uppgifterna i källmaterialet är korrekta. Därmed kommer materialet att hanteras som en kvarleva av den syn samhället hade under den undersökta perioden.

Ytterligare ett källkritiskt problem att ta hänsyn till blir trädning. Även på denna punkt spelade den ekonomiska biten roll i tidningarnas urval av texter. För att undgå de utgifter som medföljde arbetet att samla material till en artikel eller dylikt, var det ofta förekommande att tidningarna hämtade innehåll från varandra.¹⁶ Detta kommer därmed hållas i åtanke under arbetet med denna uppsats.

¹⁵ Nordmark m.fl. 2001, s. 191.

¹⁶ Nordmark m.fl. 2001, s. 188.

Att en tidning rapporterar samma nyhet som en annan behöver dock inte vara ointressant för denna studie. Detta kan delvis tolkas som att den traderade texten är av intresse för olika läsargrupper i det Svenska samhället.

Källmaterialet som används i denna uppsats är texter ur dagstidningar som samtliga är hämtade från kungliga biblioteket. Därmed uppstår ännu ett källkritiskt problem i fråga om urval och representativitet. Kungliga biblioteket tillhandahåller inte texter från samtliga dagstidningar som utgavs under den studerade tidsperioden. Detta är en faktor som kan komma att påverka försök till generalisering av resultat. För att hantera detta ges dock ett urval av dagstidningar med skilda geografiska och politiska bakgrunder i det material som tillhandahålls av kungliga biblioteket. Exempelvis Blekinge-Posten som mellan 1850-80 tog en opolitisk ställning¹⁷, eller mer politiskt inriktade tidningar, såsom arbetartidningen Folkets röst.¹⁸ Ytterligare en faktor att ta hänsyn till är hur man finner kolonin i texterna. Vid sökning i kungliga bibliotekets databas används både sökordet "Gustavia" och "Saint-Barthélemy", då de båda, i samtliga utvalda texter, åsyftar den svenska kolonin.

Undersökningsobjekt

För att ge en bild av det svenska samhället som existerade under perioden då Sverige ägde Saint-Barthélemy används svenska dagstidningar som undersökningsobjekt. Under 1800-talets början växte en ny journalistik fram där fokus lades mer på bland annat den svenska ekonomin. Ett exempel är Carl Magnus Schoebring (1754-1829), som i uppdrag av kungen genomförde en inspektionsresa i Sverige, vilken resulterade i en tidning där han tog upp svensk ekonomi och tillståndet i vissa av landets delar.¹⁹ Förhoppningen är att denna nya sortens journalistik som uppkom, skall ha bidragit till en större debatt även kring den svenska kolonin på Saint-Barthélemy.

Med en växande medelklass kom 1800-talets liberala tidningar att bli en ny arena för öppna samtal, som ej tidigare varit möjligt i det svenska ståndssamhället. Den nya medelklassen saknade inflytande över politiken men kunde genom tidningar, utanför statens kontroll, yttra sina egna meningar.²⁰ Därmed kan svenska tidningar ses som ett lämpligt källmaterial för att studera samhällets tankar.

¹⁷ Nordmark m.fl. 2001, s. 177f

¹⁸ Nordmark m.fl. 2001, s. 94.

¹⁹ Holmberg m.fl. 2000, s. 211.

²⁰ Nordmark m.fl. 2001, s. 42ff.

Detta kan delvis användas som ett motargument då pressen kan ses som en arena utnyttjad av endast medelklassen²¹. Att den breda massan ej fick ta del av innehållet stämmer dock inte. Tidningsabonnerande innebar att abonnenten själv var tvungen att hämta ut tidningen. Detta uppdrag tilldelades oftast tjänstefolket som även passade på att läsa tidningen och därmed kom att bli en stor målgrupp för tidningarna.²²

Metod

Denna studie kommer att utföras genom en textanalys. Samtliga texter kommer att studeras utifrån de valda frågeställningarna. Vid genomläsning kommer materialet att delas in i kategorier utifrån de områden texten berör. En uppdelning kan se ut på följande sätt,

- Ekonomi, under denna kategori faller samtliga texter som berör ekonomiska frågor kring kolonin, där exempelvis donationer, inkomster och handel tas upp.
- Slavfrågan, under denna kategori faller samtliga texter som berör det svenska slaveriet och slavhandeln i samband med ön.
- Människosyn, förekommer det att tidningarna diskuterar befolkningen på ön faller dessa texter in under denna kategori.
- Utrikespolitik, förekommer det i delar av materialet att kolonin ingår i texter som berör utrikespolitik, exempelvis krig eller kolonialism, dessa texter går under denna kategori.

Det kan även förekomma att vissa texter faller in under flera kategorier. Exempelvis kan en fråga gällande slavar, utöver slavfrågan, även beröra människosyn och ekonomi. Därmed kommer en text ej att bli bunden till den kategori som den faller under. Detta är endast ett tillvägagångssätt i syfte att underlätta studerandet av materialet.

För att ge en strukturerad bild över hur materialet kan ha ändrats med tiden sker därför ytterligare en uppdelning av texterna. Efter den inledande kategoriseringen där materialet sorteras efter ämne kommer det inom vardera område även att sorteras efter årtal. Därefter sker en genomgång av samtliga texter i kronologisk ordning, från den äldsta till den senaste utgivna texten. Därmed ges under analysen en tydligare bild över eventuella förändringar som sker i tidningsinnehållet över tid.

Själva studerandet av materialet sker som tidigare nämnt genom textanalys där försök till tolkningar kommer att göras under läsningen av materialet.

²¹ Nordmark m.fl. 2001, s. 42.

²² Nordmark m.fl. 2001, s. 16.

Avgränsningar

Tidsramar

Detta uppsatsarbete begränsas till att främst utgå ifrån tidningar som är utgivna mellan 1784 och 1878. Tidningar utgivna under dessa 94 år är intressanta då det är under denna period som Sverige ägde kolonin Saint-Barthélemy. Då syftet med denna uppsats är att studera samhällsdebatten kring kolonin så är det av intresse att även undersöka debatten när Sverige blivit fritt sin västindiska besittning. Därmed kommer även tidningar utgivna 10 år efter 1878 att tas med i undersökningen. Detta skall ge en bredare bild av den svenska befolkningens syn på ägandet av Saint-Barthélemy då de ej längre behövde förhålla sig till det faktum att kolonin fortfarande ägdes av Sverige.

Resultat

Kolonins ekonomiska nyttovärde för Sverige

I de tidningstexter som utges i början av det svenska ägandet så syns ett uttryck för hopp om utvecklad handel. I en av *Posttidningar* utgiven text från 1785 görs en notis gällande de första svenskarna som landsteg på ön, sedan Sverige övertagit kolonin. I denna notis skriver tidningen att dessa svenskar skall ha landstigit och förklarat ön som frihamn för alla nationer. I texten påpekades även att svenskarna började förbereda uppförandet av byggnader och att kolonin sannolikt skulle bli en betydande plats för den europeiska handeln.²³

Med hänsyn till att de första nyheterna kring den nya kolonin förväntas vara av intresse, är det en överraskande kortfattad notis som presenteras. En eventuell presentation av Saint-Barthélemy hade varit att förvänta men istället innehåller texten direkt information om framtida handelsplaner. Noterbart är avsnittet där tidningen påpekar att kolonin förväntas bli en betydande handelsplats. Detta kan tyda på att den tidiga bilden av det svenska förvärvet var positiv och förväntansfull.

År 1786 utger *Inrikes tidningar* ett meddelande om att kungen låtit inrätta ett svenskt västindiskt kompani. I texten beskrevs målet med kompaniet, att det skulle med friheter och förmåner idka handel, bland annat med slavar, mellan Saint-Barthélemy, övriga Västindien och Norra Amerika. Därtill nämnde texten även att kompaniet skulle anlägga inrättningar både i Sverige och på Saint-Barthélemy, varigenom alla sorters västindiska varor skulle

²³ Posttidningar, 1785-08-25.

förädlas. De påpekade att kompaniets omfång, i form av antalet skepp, skulle baseras efter behov och de inbjöd alla som önskade, att genom fonder bli delaktiga ägare i företaget.²⁴

Denna text utgavs alltså innan kompaniet hade hunnit sättas i drift. De hade därmed ingen uppfattning om vad resultatet av detta skulle komma att bli. Ändå gavs en förhållandevis optimistisk bild då det räknades med att alla sorters västindiska varor skulle komma att förädlas. Att de inbjöd svenska folket till att köpa fonder kan möjligtvis varit ett försök till att skapa ett engagemang kring den nyförvärvade kolonin.

Noterbart är att av det undersökta tidningsmaterialet är det endast i dessa två texter, utgivna under de tidigaste åren av kolonins ägande, som det ges en positiv bild av öns handelsutsikter. De mest positiva förhoppningarna när det gällde handel och ekonomisk vinning uttrycktes alltså innan Sverige hade hunnit börja etablera en verksamhet genom kolonin. Att ingen tidning nämnde de ekonomiska framgångarna som kolonin faktiskt inbringade fram till 1816 kan förefalla något märkligt.²⁵

Det är först under de sista 20 åren av det svenska ägandet som en mer politiskt inriktad debatt förekom gällande kolonin och dess värde för Sverige. I källmaterialet är det i tidning *Dalpilen*, utgiven 1867, den första texten rörande frågan om det var aktuellt för Sverige att sälja ön förekom.²⁶ Med hänvisande till Danmarks försäljning av sina västindiska kolonier till Nordamerika, påpekade tidningen att det skulle varit tidsenligt om Sverige gjorde detsamma. Delvis motiverades detta av ett påpekande om att Sverige löpte risk att förlora ön vid en eventuell Preussisk annektering.²⁷ Detta kan ha en koppling till det tidsmässigt i dåtiden aktuella kriget mellan Danmark och Preussen.

Noterbart är att förutom tidningarna utgivna under de inledande åren, ställer sig majoriteten av texterna rörande kolonins ekonomiska värde, kritiska till det svenska ägandet. Ytterligare ett fenomen som går att notera är att flera av texterna förefaller bestå av enskilda personers åsikter, då texterna främst framställs som krönikor. Tidningarnas val att presentera dessa texter kan möjligtvis ha varit ett sätt för tidningarna att uttrycka sina egna åsikter i frågan. I källmaterialet går det alltså att se en skillnad mellan de texter som utgavs under kolonins första år under svensk ägo och det som utkom under de sista 20 åren. De tidigare texterna är officiella uttalanden om kolonin och de optimistiska framtidsplaner landet har för sin koloni.

²⁴ Inrikes tidningar, 1786-12-07.

²⁵ Jfr s(inledning.)

²⁶ *Dalpilen*, 1867-11-30.

²⁷ Gustafsson 2013, s. 196

De senare texterna är däremot oftast personliga texter, där enskilda individer uttrycker sina åsikter.

Ett fenomen som förekommer är betoningen av att kolonin är ”dyr” eller ”dyrbar”. I samband med presentationen av Saint-Barthélemy beskriver två av texterna kolonin på detta sätt. Intressant nog är det två olika texter där den ena är en allmän beskrivning av de då rådande förhållandena på ön och den andra är en kritisk krönika. Den förstnämnda texten är från *Tidningen för Wenersborgs stad och län*, utgiven 1862. Det intressanta med denna text är att tidningen valde att skriva ”Om denna Sveriges ”dyrbara” utländska besittning...”.²⁸ Det noterbara med denna mening är hur ordet dyrbara valdes att placeras inom citattecken. Detta kan möjligtvis tolkas som ett försök att väcka tanke kring kolonins värde. Den andra texten, en kritisk krönika från tidningen *Dalpilen* 1868, uttrycker sig på följande sätt, ”Den dyrbara systerön där långt borta...”.²⁹ Därefter följer en text där författaren tog upp den då nyutnämnde guvernören och hur han borde ha sålt besittningen till ett hyggligt pris, om han ville bli ihågkommen. Denna senare text gav uttrycket ”dyrbara systerön” en tydlig sarkastiskt ton.

Diskussionen om Saint-Barthélemys ekonomiska nytta för Sverige uppkom redan ett antal år tidigare i två utgåvor av *Post- och inrikes tidningar*, utgivna i mars och maj månad 1841. I dessa två tidningsutgåvor presenterades riksdagsförhandlingar gällande den så kallade Saint-Barthélemyfonden vari kolonins inkomster placerades. Texten handlar om det faktum att kolonin sedan den allmänna freden 1815 ej längre inbringade tillräckligt med inkomster för att stå för sina egna utgifter, däribland att avlöna ämbetsmännen på ön.³⁰ Detta kan möjligtvis vara inledningen på den negativa synen som kom att börja uttrycka sig gällande Saint-Barthélemys ekonomiska värde för Sverige. Under 1800-talets andra hälft blev ansvaret för samhällets ekonomiska utveckling än mer överlagd på de politiska beslutsfattarna. Sparsamhet blev ett ideal för många riksdagsmän, vilket kan vara en förklaring till den allt mer negativa inställningen till kolonins värde för Sverige.³¹

Ytterligare ett ofta förekommande tema i tidningsmaterialet är notiser om de upprustningar av ön som genomfördes med hjälp av allmänna medel och insamlingar. Framförallt var det flera tidningar år 1852 som gjorde skrivelser gällande de insamlingar som påbörjades för att hjälpa

²⁸ Tidningen för Wenersborgs stad och län, 1862-01-02.

²⁹ Dalpilen, 1868-11-07.

³⁰ Post- och inrikes tidningar, 1841-05-08.

³¹ Hedenborg & Kvarnström 2013, s. 184.

de som drabbades av den brand som härjade i kolonins primära stad, Gustavia, samma år. År 1857 publicerade dock *Post- och inrikes tidningar* ett sammanfattat utdrag ur en rapport gällande kolonins tillstånd. Inledningsvis påpekades att få ”landsmän” kände till den västindiska besittningen men trots detta skulle information om kolonin intressera läsarna och därmed publiceras. Texten påpekar att trots ”betydliga” hjälpsummor som insändes från ”alla håll” till kolonin, så hade endast ett fåtal av husen återbyggts sedan branden 1852. Vidare i texten påpekades att öns export föreföll vara obetydlig och att det därmed var förunderligt varifrån medel till kolonins bestånd inkom. Enligt tidningen kunde detta endast förklaras genom att invånarna var vana vid torftighet och yttersta enkelhet.³²

Utöver det folkliga deltagandet till insamlingarna, som tidningarna presenterade, omnämns även kungens personliga delaktighet. I både *Tidningen för Wenersborgs stad och län* samt *Folkets röst* noterades att kungen personligen anordnade så att 1000 brittiska pund skulle utbetalas till de som drabbades av branden.³³ Två år senare, 1854, utger *Folkets Röst* en text vari det gick att läsa att kungen hade belönat kolonins domstolsombud med en summa pengar, då ombudet ännu inte lyckats återbygga sin bostad, som hade förstörts i branden.³⁴ Kungen kom att benämnas i samband med ytterligare en insamling. I *Jönköpingsbladet* 1872 presenterades ett brev vari det noterades att kungen belönat kolonins katolske präst. För att ihärdigt ha arbetat och uppoffrat sig för insamlingen till upprättandet av en kyrka på ön, utnämndes han av kungen till riddare av Vasaorden.³⁵ Dessa exempel tyder på att de svenska kungarna visade delaktighet i kolonins upprustande. Det kan även vara uttryck för en personlig ansvarskänsla hos kungarna i och med att kronan länge hade eget ansvar för barthélemyfonden, mellan 1812 och 1845.³⁶

Utöver dessa insamlingar utkom andra tidningar vari det skrevs om bidrag som gått till Saint-Barthélemy. År 1869 publiceras ett brev i *Blekingeposten* vari kolonins guvernör tackade för de pengar som inkom från olika insamlingar i ”fäderneslandet”. Brevet avslutades med en kommentar om att en redovisning av pengarna skulle lämnas in till tidningarna när de väl hade använts.³⁷ År 1876 publicerade flera tidningar, däribland *Gotlands Tidning* och *Blekingeposten*, notiser om Barthelemy-Bazaren, en insamling där 14 250 kronor samlades in

³² Post- och inrikes tidningar, 1857-08-25.

³³ Folkets röst, 1852-04-24.

³⁴ Folkets röst, 1854-09-09.

³⁵ Jönköpingsbladet, 1872-04-20.

³⁶ Jfr s. 10

³⁷ Blekingeposten, 1869-04-23.

till förmån för kolonins barnhem.³⁸ Noterbart är det faktum att dessa annonser endast är undertecknade av kvinnonamn. Detta kan förklaras av en samtida kvinnosyn där barnaskötandet var kvinnans roll.³⁹

Alla de insamlingar som omnämns i tidningsmaterialet kan tyda på ett engagemang för kolonin hos den svenska befolkningen. Samtidigt kan de även kopplas till den antydan som gjordes i *Post- och inrikes tidningars* publicering av riksdagsdebatten, vari det påstods att kolonin ej längre kunde bekosta sina egna utgifter.⁴⁰ Insamlingarna kan därmed vara ett exempel på att befolkningen i hemlandet gick samman för att underlätta vissa av dessa kostnader. Om den allmänna bilden av kolonins invånare var såsom *Post- och inrikes tidningar* uppmålade, att de levde i torftighet⁴¹, kan detta möjligtvis ha skapat engagemang hos befolkningen i Sverige. Detta kan förklaras av den under 1800-talet framväxande filantropin, som engagerade främst män och kvinnor ur samhällets övre skick.⁴²

Bilden av kolonins invånare

År 1844 gick det att läsa i *Post- och inrikes tidningar* ett brev som publicerats i tidningen *Biet*, vari Saint-Barthélemys invånare hade sänt ett sorgbrev till kungen gällande den före detta kungen, Karl XIV Johans, bortgång. I texten går det att läsa hur invånarna påpekat att de fått avnjuta den avlidne kungens dygder med hela nationen och att de som undersåtar, oavsett avståndet till kungen och tronen, finner tröst i den nye regentens övertagande.⁴³ I tidningsmaterialet förekommer texter som denna ett flera gånger. Intressant med dessa texter är bilden som ges att kolonins invånare kände sig som en del av Sverige.

I *Blekingeposten* 1878 skrevs också om en annan tidning, *Figaro*, vari ett brev från en av kolonins invånare publicerades. I texten beskrevs det franska återtagandet av ön och befolkningens reaktion på detta. Däri kunde läsas att invånarna hade velat fortsätta vara ”svenskar” men att de ej längre var det. Den franska flaggan fladdrade på guvernörshuset men detta var det enda som gjorde dem till fransmän. Noterbart med denna text är påpekandet om att falskspel varit inblandat i den folkomröstning som genomfördes då svenska makthavare ville veta huruvida kolonins invånare ville bli en del av Frankrike. Enligt texten skall

³⁸ Gotlands tidning, 1876-04-22.

³⁹ Hedenborg & Kvarnström 2013, s. 67

⁴⁰ Jfr s. 10

⁴¹ Jfr s. 11

⁴² Hedenborg & Kvarnström 2013, s. 130.

⁴³ *Post- och inrikes tidningar*, 1844-07-10.

befolkningen ha blivit tvingad att rösta ja i frågan. Denna text är anmärkningsvärd med tanke på resultatet i omröstningen där samtliga röster förutom en var för ett franskt övertagande.⁴⁴

Liknande texter förekom i andra tidningar efter Frankrikes övertagande. År 1879 publicerade *Göteborgs Weckoblad* en fransk författares uttalanden som skildrade ställningen på kolonin. Däri påpekades att invånarna tjänade på det svenska styret då skilda trosuppfattningar fortsatte leva sida vid sida och välvilja rådde på ön.⁴⁵

Ett flertal tidningar utgav alltså texter vari det presenterades en bild där kolonins invånare uppfattade sig som svenskar och uppskattade det svenska styret. Dock förekom det andra tidningar, ofta i samband med debatten kring kolonins ekonomiska värde och eventuell försäljning, vari det gjordes en åtskillnad mellan svenskar och övriga invånare.

Tidningen *Dalpilen* utgav år 1867 en text som berörde en eventuell försäljning av ön. I denna text påpekades att en allmän omröstning i kolonin, gällande vilket land den ville tillhöra, inte skulle ha visat några för Sverige positiva resultat. Bland annat motiverades detta utifrån argumentet att svenskarnas antal på ön var mycket ringa.⁴⁶ *Jönköpingsbladet* publicerade 1872 en reseskildring från ön vari det gick att läsa en notis gällande julfirandet. Enligt texten firade svenska tjänstemännen jul tillsammans och en gudstjänst för samtliga svenskar hölls under juldagen. I samma reseskildring beskrevs invånarna, där en bättre del bestod av handlande medan en sämre del bestod av kulörta⁴⁷ och helsvarta. Enligt författaren fanns det möjligheter för svenska affärsmän att grunda en affärsverksamhet då de inte existerade en enda driftig man bland invånarna.⁴⁸ Dessa texter tyder alltså på att det existerade en särskiljning mellan svenskar och övriga invånare på ön. Ytterligare ett exempel på detta är de dödsannonser som hänvisade till avlidna på kolonin. Bland dödsannonserna återfanns endast svenska namn. Den enda gång ett icke-svenskt namn omnämndes i en dödsannons var då den avlidne var maka till en svensk tullförvaltare på kolonin.⁴⁹

I tidningsmaterialet förekommer det en kategorisering av befolkningen. Exempelvis publicerades allmänna beskrivningar av ön där befolkningens antal, religion och härstamning presenterades. Ett exempel är *Post- och inrikes tidningar* som år 1862 utgav en text där

⁴⁴ Blekingeposten, 1878-09-10

⁴⁵ Göteborgs Weckoblad 1879-08-14

⁴⁶ Dalpilen, 1867-11-30

⁴⁷ Benämning för individer med olika färgad hy, förf. kommentar

⁴⁸ Jönköpingsbladet, 1872-02-20

⁴⁹ Post- och inrikes tidningar, 1840-08-17

befolkningen beskrevs vara uppdelad mellan vita med främst fransk bakgrund och svarta.⁵⁰ Den vita befolkningen beskrevs ofta utifrån att de levde på landsbygden medan kolonins stad befolkades av svarta. *Post- och inrikes tidningar* publicerade exempelvis en text 1846 där den svarta befolkningen beskrevs. Texten gällde ett tillfälle då kolonin sörjde en grupp avlidna sjömän. Enligt tidningen syntes sorgen inte endast genom att affärsmännens magasiner, utan även de uslaste ”neger-shops” var stängda. Tidningsinnehållet påpekade även att ”negrerna” som normalt var stöjiga gick tysta och försagda under hedrandet.⁵¹ År 1821 utgav tidningen ännu en text vari den svarta befolkningens bostäder inte inräknades bland kolonins hus utan beskrevs som neger-kojor.

I samband med försäljningen av ön utkom texter som visade på ett engagemang för den icke-svenska befolkningen. *Bollnäs tidning* skrev år 1877 en text baserad på information från *Stockholms Dagblad*, om att kolonin skulle överlämnas till Frankrike. Texten innehöll en förhoppning om att kolonins invånare skulle finna bättre försörjning och högre allmän ställning under sitt nya styre. Tidningen menar att invånarnas ställning under svenska spiran varken var lysande eller avundsvärd.⁵² *Blekingeposten* skriver år 1878 att överlämnandet skedde med vemod men att invånarna önskades lycka till. Samtidigt påpekade tidningen att skilsmässan från kolonin var försonande genom vetskapen om att invånarna skulle inträda i bättre villkor.⁵³

Slaveriets skildring i de svenska dagstidningarna

I det undersökta tidningsmaterialet är det relativt få texter som berör slavfrågan. En förklaring till det relativt sparsmakade materialet kring slaveriet kan finnas i Weiss studie. I sitt arbete påpekar han att slavarnas öde, eller slaveriet över huvud taget, sällan väckte debatt i Sverige.⁵⁴

Första gången ämnet berördes är i *Inrikes tidningar* 1786. I denna text som presenterade upprättandet av det svenska västindiska kompaniet påpekades att detta kompani även skulle komma att idka handel med slavar. Tidningen förklarade att rätten gällde slavhandel i Angola och på den Afrikanska västkusten, i enlighet det kungliga förordnandet.⁵⁵ Utöver detta förekom i tidningsmaterialet inga andra texter gällande den svenska slavhandeln. Detta kan

⁵⁰ Post- och inrikes tidningar 1857-08-25

⁵¹ Post- och inrikes tidningar 1846-10-17

⁵² Bollnäs tidning, 1877-08-25

⁵³ Blekingeposten, 1878-09-10

⁵⁴ Weiss 2012, s. 83.

⁵⁵ Inrikes tidningar, 1786-12-07.

förklaras av att slavhandeln blev kontroversiell genom abolitionismen i Storbritannien, vilket även hade inverkan på de nordiska länderna.⁵⁶

I tidningsmaterialet nämns slaveriet relativt sällan under tiden mellan upprättandet av den svenska slavhandeln, dess avskaffande och slutligen hela slaveriets avskaffande 1846. I *Post- och inrikes tidningar* 1822 publicerades en text som utgivits i tidningen *Allmänna Journalen* samma år. Texten berättade om ett brev som beskrev en händelse då guvernören på Martinique skickade brev till Saint-Barthélemys guvernör. I brevet påpekades att individer bosatta på Saint-Barthélemy hade inhandlat vapen och planerade att uppvigla plantageslavarna på kolonin Guadeloupe. Noterbart är att dessa slavar benämns som ”plantage-negrer” i texten.⁵⁷ Holger Weiss påpekar bland annat att representanter från västindiska kompaniet, kyrkan och kronan sällan använde sig av ordet slav i sina handlingar, utan använde istället uttrycken ”negrer” eller ”negresser”.⁵⁸

Ytterligare en text publicerades i *Post- och inrikes tidningar*, och utkom år 1843. Texten var en beskrivning av kungens undersökning gällande slaveriets avskaffande, efter framlagda önskemål från Sveriges ständer. Enligt tidningen hade kungen befallit kolonins kommandant att genomföra en utredning vari slavarnas antal, behandling och villkor skulle presenteras samt hur mycket en eventuell friköpning av slavarna skulle kosta. Utöver detta bad kungen även att få veta huruvida invånarna på kolonin var benägna att medverka i en eventuell emancipation och hur denna skulle påverka öns kommersiella- och lantmannaintresse. Det intressanta med denna del av texten är att det tydliggör hur slavarna inte ansågs vara fullvärdiga medborgare, då det endast är ”invånarnas” syn på emancipationen som efterfrågas.⁵⁹

I tidningen gick det även att läsa det svar som kommandanten presenterade till kungen, tidningen valde att kalla dessa upplysningar ”omständliga”. Enligt texten behandlades slavarna med mildhet och ”all önskvärd skonsamhet”. Kommandanten skrev att deras fysiska välstånd inte skilde sig från det bland Europas fria tjänare och dagsverkare. Därefter tillades att slavtillståndet innebar en viss förnedring för mänskligheten och att detta inverkar på individens moralitet. Kommandanten påpekade att detta resulterade i obehagliga följder, framförallt uteblivandet av äktenskapsförbindelser mellan slavar i oäkta samlevnad.

⁵⁶ Gustafsson 2013, s. 161.

⁵⁷ Posttidningar, 1808-02-06.

⁵⁸ Weiss 2012, s. 75.

⁵⁹ Post- och inrikes tidningar, 1843-09-02.

Ytterligare problem var att dessa slavar inte hade någon rätt över sina barn, vilka rättsligen tillhörde ägaren och därmed kunde säljas. Detta uttalande avslutades med en kommentar om att i intresse av sant människovärde och individens moraliska utveckling, så borde slaveriet på kolonin upphävas.⁶⁰

Ett antal uttryck i denna del av texten kan anses anmärkningsvärda. Exempelvis tidningens påpekande gällande att de svar som lämnades till kungen var ”omständliga”. Efter läsning av texten kan en tolkning vara att tidningen åsyftar skillnaden mellan kommandantens först positiva bild av barthélemyslavarnas välstånd och därefter negativa kommentaren om slaveriets ”obehagliga följder”. Ytterligare en kommentar i texten som är värd att notera är beskrivningen av att slavtillståndet innebär ”en viss” förnedring. Detta tillägg i texten kan möjligtvis tolkas som ett försök att ändå rättfärdiga slaveriet, då man väljer att uttrycka det som ”en viss förnedring” snarare än endast ”förnedring”. Användandet av uttryck som ”människovärde” och ”individens moraliska utveckling” kan även tolkas som en del av nya värderingar som börjat växa fram med övriga kolonialländers avskaffande av slaveriet.⁶¹

Tidningen skrev även att slaveriets upphävande behövde ske genom en ekonomisk ersättning till slavägarna. I texten påpekades att kolonins 595 slavar var fördelade i kategorier utefter kön och ålder, men kommandanten föreslog en sammanlagd summa bestående av 20,275 brittiska pund. Innan detta kunde realiserats föreslog kommandanten, enligt tidningen, flera reglementariska stadgar som behövde fastställas för att ”ännu mera” förbättra slavarnas situation i överensstämmelse med kungens avsikter. Texten avslutades med en kommentar om att upplysningarna och emancipationsförslaget skulle meddelas till de svenska ständerna. Enligt tidningen hade kungen även befallit att nya stadgar till slavarnas förmån genast skulle tillämpas på kolonin, i enlighet med kommandantens förslag.⁶² En intressant tolkning i detta stycke gäller behovet av ekonomisk ersättning för frigivandet av slavar. Emancipationen skulle alltså inte ske utan att slavägarna blev ersatta sin förlust. En tolkning kan därmed uttryckas som att ekonomiska värden fortfarande stod över tanken om slavarnas frihet. Texten ger heller aldrig svar på frågan kungen ställde gällande invånarnas intresse av att delta i emancipationen. Detta kan tyda på att invånarna inte ställde sig bakom en emancipation av slavarna.

⁶⁰ Ibid.

⁶¹ Bladh 2011, s. 217.

⁶² Post- och inrikes tidningar, 1843-09-02.

År 1857 skrev *Post- och inrikes tidningar* ytterligare en text vari en allmän beskrivning av kolonin gavs. Där bland beskrevs mentaliteten hos kolonins befolkning, i förhållande till andra kolonier. Enligt tidningen var landsbygdsinvånarna på Saint-Barthélemy lyckligare och mer arbetsamma, medan andra kolonier präglades av lättja och dess medföljande laster. Denna lättja skulle enligt tidningen ha vuxit fram då emancipationen tagit grepp om kolonierna. I texten tilläggas även att större delen av Saint-Barthélemys landsbygdsbefolkning är av vit härkomst. Betoningen av att denna arbetsamma del av befolkningen är vit, kan tolkas som att det var de svarta slavarerna som genom emancipationen inträdde i samhället och medförde lättjan och dess laster. Slaveriets avskaffande innebar därmed inte slutet för en fortsatt segregation som uttrycktes i tidningsinnehållet.⁶³

Sammanfattning

Redan samma år som de första svenskarna steg i land på Saint Barthélemy, 1785, började de svenska dagstidningarna skriva om den nya kolonin. Ett av de ämnen som det utgivna tidningsmaterialet berörde var de ekonomiska förutsättningar som kolonin kom att innebära för Sverige.

De texter som utgavs under de inledande åren av det svenska ägandet ställde sig positiva till kolonins framtida ekonomiska värde. Tidningarna presenterade en bild av de framtida inkomster som utnämmandet av kolonins frihamn, samt grundandet av det västindiska kompaniet skulle komma att innebära. Med tiden uppstod dock i tidningsmaterialet en mer negativ syn på kolonins ekonomiska värde för Sverige. Det förekom exempelvis att kolonin beskrevs som dyr och kostsam.

Tidningarna publicerade riksdagsförhandlingar kring Saint-Barthélemy. I dessa texter påpekades den konstant ökande kostnaden som kolonin kom att innebära sedan en nedgång i handeln, efter den allmänna freden 1815. Denna negativa syn presenterade sig mer frekvent i det senare tidningsmaterialet och förekom ofta i samband med uttryckta önskemål om att Sverige borde sälja kolonin. Detta önskemål motiverades även av utrikespolitiska skäl, exempelvis militära hot från Preussen eller andra länders försäljning av sina kolonier.

Under 1800-talets andra hälft började tidningarna presentera beskrivningar av kolonin vari den påpekades vara torftig. Samtidigt började tidningsinnehållet beröra insamlingar som

⁶³ Post- och inrikes tidningar, 1857-08-25.

gjordes i syfte att hjälpa de utsatta på kolonin. Den under 1800-talet växande filantropin kan vara en förklaring till dessa insamlingar. Tidningarna skrev även om de svenska kungarnas direkta inblandning i det ekonomiska stödet till kolonin.

Det sker alltså med tiden en förändring av tidningsinnehållet gällande kolonins ekonomiska värde. Till en början framställdes ett positivt textinnehåll som med åren övergick till att få en negativt inställd ton. Tidningarna började även visa på ett med tiden växande ekonomiskt stöd från Sveriges befolkning, till kolonin.

De texter som tidningarna skrev gällande kolonins invånare gav en varierad bild av situationen på Saint-Barthélemy. Dessa texter varierade mellan allmänna uppgifter om befolkningstal till mer detaljerade beskrivningar av invånarna, där framförallt vita och svarta skiljdes åt i texten. Vissa delar av tidningsinnehållet presenterade texter vari det framgick att invånarna på ön kände sig som en del av Sverige. De kände samhörighet med det svenska folket och en koppling till kungen. Dessa texter gav bilden av att invånarna uppskattade det svenska styret. Andra delar av tidningsmaterialet presenterade en motsatt bild. I samband med det franska övertagandet av kolonin påpekades att de invånare som blev en del av Frankrike skulle få det bättre. Enligt dessa tidningstexter hade levnadsstandarden under det svenska styret varit undermålig.

I det tidningsmaterial som berör kolonins invånare skedde även en kategorisering av befolkningen. Svenskar framställdes ofta som en egen kategori i texten och de fransktalande, svarta och kulörta talades om som separata grupper. Denna kategorisering kan tolkas som att de icke-svenska invånarna uppfattades som ej fullvärdiga svenska medborgare. Då tidningsinnehållet talar om de icke-svenska medborgarna framställdes den vita, fransktalande befolkningen som arbetsam och främst bosatta på landsbygden. De svarta invånarna beskrevs vara bosatt främst i städerna. I tidningarna påpekades att de var ”stojiga negrer” som inte bodde i hus utan i kojor, de beskrevs även som den sämre delen av befolkningen.

Förekomsten av tidningsinnehåll gällande insamlingar å öns vägnar tyder på att det, bland befolkningen i Sverige, existerade en medvetenhet om koloniinvånarnas utsatthet. Sett över tid var tidningsinnehåll rörande Saint-Barthélemys befolkning relativt sparsam under de första 50 åren. Under den senare hälften av det svenska ägandet går det att se ett ökat antal texter som berör kolonins invånare. Framför allt uttrycktes ett värnande om befolkningens välstånd mer tydligt i de texter som utgavs under senare år, i samband med det franska övertagandet.

I det studerade tidningsmaterialet är det få texter som berör det svenska slaveriet. Den första notisen kring detta skrevs i samband med det västindiska kompaniets upprättande år 1786. I texten kunde läsas att Sverige, genom kompaniet, skulle börja idka slavhandel mellan Afrika och Västindien. Utöver detta nämns inte den svenska slavhandeln i tidningsmaterialet och detta kan förklaras av den svenska statens avståndstagande från slavhandeln i och med den brittiska abolitionismen.

Det förekommer tidningsmaterial baserat på uppgifter från statsorgan, där slavarerna benämns som "plantage-negrer". Detta bekräftar vad tidigare forskning observerat, att benämningen slav ofta byttes ut mot "neger" eller "negress".

Tidningarna presenterade även uppgifter gällande slavemancipationen. Bland annat skrev de om kungens önskan att få uppgifter gällande slavernas situation på kolonin, samt om den övriga befolkningens uppfattning i frågan. Tidningsmaterialet presenterade därefter uppgifter gällande slavernas situation på Saint-Barthélemy, vari uttryck som "människovärde" och "individens moraliska utveckling" förekommer. Detta kan dock ses som en trend i ett, bland många länder pågående, avskaffande av slaveriet. I tidningsmaterialet presenterades även information om att Saint-Barthélemys befolkning klarat sig ifrån den lättja och därtill hörande laster som emancipationen medförde på andra kolonier.

Käll- och litteraturförteckning

Tryckt källmaterial

Blekingeposten, 1869-04-23.

Blekingeposten, 1878-09-10

Bollnäs tidning, 1877-08-25

Dalpilen, 1867-11-30

Dalpilen, 1868-11-07.

Folkets röst, 1852-04-24.

Folkets röst, 1854-09-09.

Gotlands tidning, 1876-04-22.

Göteborgs Weckoblad 1879-08-14

Inrikes tidningar, 1786-12-07

Jönköpingsbladet, 1872-02-20

Posttidningar, 1785-08-25.

Posttidningar, 1808-02-06.

Post- och inrikes tidningar, 1843-09-02.

Post- och inrikes tidningar, 1843-09-02.

Post- och inrikes tidningar, 1840-08-17

Post- och inrikes tidningar, 1841-05-08.

Post- och inrikes tidningar, 1844-07-10.

Post- och inrikes tidningar 1846-10-17

Post- och inrikes tidningar 1857-08-25

Tidningen för Wenersborgs stad och län, 1862-01-02.

Tidningar

Blekingeposten

Bollnäs tidning

Dalpilen

Folkets röst

Gotlands tidning

Göteborgs Weckoblad

Inrikes tidningar

Jönköpingsbladet

Posttidningar

Post- och inrikes tidningar

Tidningen för Wenersborgs stad och län

Tryckt litteratur

Bladh, Mats. 2011. *Ekonomisk Historia; Europa, Amerika och Kina under tusen år*.

Gustafsson, H. 2013. *Nordens historia; En europeis region under 1200 år*.

Hedenberg & Kvarnström 2013, *Det svenska samhället 1720-2010 Bönderna och arbetarnas tid*

Nordmark, D. Johannesson, E. Petersson, B. 2001. *Den svenska pressens historia; Åren då allting hände (1830-1897)*

Reinhard H. Luthin, 1934, "St. Bartholomew: Sweden's Colonial and Diplomatic Adventure in the Caribbean", Duke University Press.

Sjögren, Bengt. 1966. *Ön som Sverige sålde*.

Sjöström, Rolf. 2006, "Conquer and Educate. Swedish colonialism in the Caribbean island of Saint-Barthélemy 1784-1878".

Weiss, Holger, 2013. "Det svenska kolonialprojektets komplexa rum: om slaveriet under svensk flagg I slutet av 1700-talets karibiska och atlantiska värld".